

عنوان مقاله:

فرم به مثابه قابلیت؛ زیربنای نظری و چارچوب مفهومی معنای معماری

محل انتشار:

مجله صفا، دوره 32، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

سمیرا عادلی - مربی دانشکده هنر و معماری صبا، دانشگاه شهید باهنر کرمان

هادی ندیمی - استاد دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

بناهای فرم مفهومی پویا و لغزان است که از هریک از گفتمان های مختلف معماری تلقی متفاوتی از آن به دست آمده است. در این مقاله با هدف بازاندیشی مفهوم فرم در گفتمان معاصر، به تبیین زیربنای نظری و اقتضائات مفهومی تلقی فرم به قابلیت پرداخته شده است. بدین منظور نخست برخی نیروهای بنیادین موثر بر تحول مفهوم فرم در دوران معاصر شناسایی شده اند؛ سپس مفهوم قابلیت به مثابه تلقی ای از فرم که پاسخ گویی به نیروهای ذکر شده را ممکن می کند، معرفی گردیده است؛ در ادامه برخی اقتضائات مفهومی حضور قابلیت در گفتمان معماری از طریق بسط این مفهوم تبیین شده است. در این نوشتار در مسیر بازاندیشی فرم به مفهوم معنا تکیه و ادعا می شود که ورود قابلیت به نظام مفاهیم معماری ماهیت معنای اثر معماری را آشکار می کند و با تحقق تعامل گرایی سوژه و آبه و جامع نگری، به دو مسئله بنیادین معنا در معماری پاسخ داده می شود. این روند به فهم جدیدی از دو مفهوم کالبد و عملکرد معماری می انجامد و فرارفتن از دوگانه انگاری آن ها را ممکن می کند. ظهور این تحولات مدیون ترسیم ساختار مفهومی جدید برای قابلیت و برانگیخته شدن دغدغه ها و ملاحظات نو در فضای اندیشه معماری است. به همین منظور تلاش شده از طریق طرح و تبیین مفاهیم میدان کنش، عمق و دامنه قابلیت، و همچنین توجه به کیفیت تحقق و قطبیت آن چارچوبی مفهومی ترسیم گردد، به طوری که بیانگر تحولات اندیشه معماری در مواجهه با مفهوم قابلیت باشد.

کلمات کلیدی:

فرم، قابلیت، معنا، کالبد، عملکرد، کنش

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1421110>

